

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКп 8 Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерській) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр з фізичної терапії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	227 «Терапія та реабілітація»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	227.1 Фізична терапія

Розробники і викладачі <i>(азначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний телефон, адреса	E-mail
Д.мед.н., професор ЄФРЕМЕНКО Людмила Назарівна	+38(099)109-92-86 Вул.Фонтанська дорога 23/1	mgu.klinik@ gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни **ОКп 8 Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи** є формування теоретичних знань, практичних навичок та умінь з основ кардіології та пульмонології, набуття загальних і фахових компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою, необхідних для проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії у пацієнтів з захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи.

Методи, методики та технології: обстеження функціональних можливостей пацієнта/клієнта; обробки інформації; планування, прогнозування, реалізації та корекції програм фізичної терапії; профілактики захворювань, ускладнень та функціональних порушень; наукових досліджень та дискусії; доказової практики; управління та викладання; сучасні цифрові технології.

Інструменти та обладнання пристрої, прилади та обладнання для контролю основних життєвих показників, обстеження та тестування функцій пацієнта/клієнта, реалізації програми фізичної терапії, бази даних, інформаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «**Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи**» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта або ерготерапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії або ерготерапії відповідно до спеціалізації.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.

СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної

терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

СКфт 08. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.

Дисципліна забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРфт 02. Уміти вибрати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.

ПРфт 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРфт 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.

ПРфт 08. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

ПРфт 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

ПРфт 14. Проводити самостійну практичну діяльність.

ПРфт 19. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибрати методи та засоби збереження життя.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати: етіологію, патогенез, основні діагностичні ознаки, класифікацію, особливості перебігу, методи діагностики захворювань серцево-судинної та бронхолегеневої системи; Можливості до лікування, профілактики, фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з кардіологічною та пульмонологічною патологією.

Розуміти: сутність виявлених на основі фізикальних, інструментальних і лабораторних методів дослідження структурних змін та порушених функцій організму при патології серцево-судинної і дихальної системи, трактувати отриману інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за МКФ.

Оволодіти: вмінням співбесіди з пацієнтом, який страждає на кардіологічну або пульмонологічну патологію за стандартною схемою опитування хворого; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності; опанувати навичками визначення провідних симптомів та синдромів поширених захворювань кардіореспіраторної системи, адекватно вибрати методи й інструменти оцінки/діагностики виявлених порушень, трактувати отримані результати; розвинути вміння використовувати їх для вибору адекватних реабілітаційних засобів та контролю ефективності програми фізичної терапії у хворих з захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи; ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані; аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у професійних ситуаціях.

Аналізувати результати клінічних обстежень, лабораторних та інструментальних методів діагностики; розвинути вміння використовувати їх для вибору адекватних реабілітаційних засобів та контролю ефективності програми фізичної терапії у хворих з патологією внутрішніх органів;

аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, знаходити інформацію з різних джерел, необхідну для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

Розвинути здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок; використання медичної греко-латинської термінології у визначенні основних проявів захворювань серцево-судинної та бронхолегеневої системи та у використанні в професійній лексичі; поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; демонструвати вміння методично вірно викласти результати опрацювання сучасних літературних джерел з проблем діагностики, лікування та фізичної терапії у пацієнтів з діагнозом кардіологічної і пульмонологічної патології у вигляді курсової роботи.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семін. заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14	28	78	1	2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розділів та занять	К-сть годин	Лекції	Семінар.	СРС
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи				
1. Тема Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Методи фізичної терапії.	10	2	4	4
2. Тема Гострий інфаркт міокарда. Методи фізичної терапії.	10	2	2	6
3. Тема Артеріальна гіпертензія, нейроциркуляторна дистонія. Методи фізичної терапії.	10		2	8
4. Тема Міокардити та кардіоміопатії. Методи фізичної терапії.	10	2	2	6
5. Тема Вади серця: вроджені та набуті. Методи фізичної терапії.	10	2	4	4
6. Тема Серцева недостатність. Методи фізичної терапії.	10		2	8
Змістовий модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань бронхолегеневої системи				
7. Тема Пневмонія. Методи фізичної терапії.	10		2	8
8. Тема Бронхіальна астма. Методи фізичної терапії.	10	2	2	6
9. Тема Бронхіт, хронічне обструктивне захворювання легень. Методи фізичної терапії.	10		2	8
10. Тема Плеврит та плевральний випіт. Методи фізичної терапії.	10		2	8

11. Тема	Інфекційно-деструктивні захворювання бронхолегеневої системи. Методи фізичної терапії.	10	2	2	6
12. Тема	Легенева недостатність, хронічне легеневе серце. Методи фізичної терапії.	10	2	2	6
Всього		120	14	28	78
ІСПИТ					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Теми розділів та занять	К-сть годин Семінар.
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи	
1. Тема	Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Методи фізичної терапії.
2. Тема	Гострий інфаркт міокарда. Методи фізичної терапії.
3. Тема	Артеріальна гіпертензія, нейроциркуляторна дистонія. Методи фізичної терапії.
4. Тема	Міокардити та кардіоміопатії. Методи фізичної терапії.
5. Тема	Вади серця: вроджені та набуті. Методи фізичної терапії.
6. Тема	Серцева недостатність. Методи фізичної терапії.
Змістовий модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань бронхолегеневої системи	
7. Тема	Пневмонія. Методи фізичної терапії.
8. Тема	Бронхіальна астма. Методи фізичної терапії.
9. Тема	Бронхіт, хронічне обструктивне захворювання легень. Методи фізичної терапії.
10. Тема	Плеврит та плевральний випіт. Методи фізичної терапії.
11. Тема	Інфекційно-деструктивні захворювання бронхолегеневої системи. Методи фізичної терапії.
12. Тема	Легенева недостатність, хронічне легеневе серце. Методи фізичної терапії.

Всього	28
ІСПИТ	

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Теми розділів та занять	К-сть годин Лекції
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи	
1. Тема Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Методи фізичної терапії.	2
2. Тема Гострий інфаркт міокарда. Методи фізичної терапії.	2
3. Тема Міокардити та кардіоміопатії. Методи фізичної терапії.	2
4. Тема Вади серця: вроджені та набуті. Методи фізичної терапії.	2
Змістовий модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань бронхолегеневої системи	
5. Тема Бронхіальна астма. Методи фізичної терапії.	2
6. Тема Інфекційно-деструктивні захворювання бронхолегеневої системи. Методи фізичної терапії.	2
7. Тема Легенева недостатність, хронічне легеневе серце. Методи фізичної терапії.	2
Всього	14
ІСПИТ	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Теми розділів та занять	К-сть годин СРС
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи	
1. Тема Атеросклероз. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Методи фізичної терапії.	4
2. Тема Гострий інфаркт міокарда. Методи фізичної терапії.	6
3. Тема Артеріальна гіпертензія, нейроциркуляторна дистонія. Методи фізичної терапії.	8
4. Тема Міокардити та кардіоміопатії. Методи фізичної терапії.	6
5. Тема Вади серця: вроджені та набуті. Методи фізичної терапії.	4
6. Тема Серцева недостатність. Методи фізичної терапії.	8
Змістовий модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики захворювань бронхолегеневої системи	
7. Тема Пневмонія. Методи фізичної терапії.	8

8. Тема	Бронхіальна астма. Методи фізичної терапії.	6
9. Тема	Бронхіт, хронічне обструктивне захворювання легень. Методи фізичної терапії.	8
10. Тема	Плеврит та плевральний випіт. Методи фізичної терапії.	8
11. Тема	Інфекційно-деструктивні захворювання бронхолегеневої системи. Методи фізичної терапії.	6
12. Тема	Легенева недостатність, хронічне легеневе серце. Методи фізичної терапії.	6
Всього		78
ІСПИТ		

9. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення диференційного заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

10. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль			
Диференційний залік			50
Всього балів			100

11. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

- 1) Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В., Мельник Г. В. «Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Клінічна практика: організація, проходження та захист звіту». Навчальний посібник. – 2023.
- 2) Немедикаментозні методи лікування в кардіології та ревматології : навчальний посібник для лікарів, лікарів загальної (сімейної) практики, лікарів терапевтичного спрямування, для лікарів інтернів за фахом «Загальна практика-сімейна медицина» та «Внутрішні хвороби» / В. І. Кривенко, С. П. Пахомова., І. С. Качан [та ін.]. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2020. – 164 с.
- 3) Лавринюк В.Є. Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем: конспект лекцій. Луцьк, 2022. 62 с.
- 4) Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 258 с.
- 5) Григус І. М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 268 с.
- 6) Григус І.М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2018. 268 с. URL: <http://surl.li/axdrr>

Додаткова:

- 1) Ногас А. О. спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне. НУВГП. 2020., 14 с. – 2020.
- 2) Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О. Вакуленко [та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. -Тернопіль: Укрмедкнига: ТДМУ, 2018. – С. 203-204.
- 3) Мухін В.М. Фізична реабілітація : Підручник. – Київ: Олімп. література, 2009. С. 95-99. 5. Попадюха Ю.А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії, ерготерапії: Підручник у 2 томах. Т 1. / Ю.А. Попадюха. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – С. 15-18.
- 4) Малахова С. М., Черепок О. О., Волох Н. Г. Фізіотерапевтичні та курортні фактори лікування в кардіології і неврології. – 2019.
- 5) Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник/ Л.О.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакленко та ін. ; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372 с.
- 6) Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник/ Л.О.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакленко та ін. ; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372 с.
- 7) Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – Київ: Олімпійська література, 2010. – 488 с.

Електронні інформаційні ресурси

- 1) <http://www.moz.gov.ua/ua/portal> – офіційний веб-сайт МОЗ України;
- 2) <http://inmeds.com.ua> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
- 3) <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
- 4) ЗАКОН УКРАЇНИ «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 8, ст. 59.
- 5) Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. № 1268 «ПОРЯДОК організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я».
- 6) ЗАКОН УКРАЇНИ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» {Назва Закону із змінами, внесеними згідно із Законом № 2249-VIII від 19.12.2017}. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 21, ст. 252.